

ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ПРОЦЕСУ ПРИПРЕМЕ АКЦИОНОГ ПЛАНА ПРАВЕДНЕ ТРАНЗИЦИЈЕ

Министарство рударства и енергетике је усвојило Интегрисани национални енергетски и климатски план Републике Србије за период до 2030.године са пројекцијама до 2050.године у јулу 2024.године („Службени гласник РС“ број 70/2024). Садржај ИНЕКП је прописан Уредбом (ЕУ) 2018/1999. Сагласно овој Уредби, ИНЕКП треба да анализира аспект праведне транзиције и дефинише активности, мере и политике, на основу дефинисаног сценарија развоја до 2030.године представљеног у ИНЕКП. Имајући у виду да Република Србија сагласно усвојеним циљевима дефинисаним Интегрисаним националним енергетским и климатским планом Републике Србије за период до 2030.године са пројекцијама до 2050.године, треба да спроведе енергетску транзицију, неопходно је дефинисати и процес праведне транзиције. Из тог разлога је неопходно донети Акциони план праведне транзиције како би се спречиле негативне последице енергетске транзиције.

Аспект праведне транзиције је анализиран у оквиру посебног пројекта који је почео паралелно са процесом припреме ИНЕКП. Пројекат носи назив Студија Дијагностика праведне транзиције са Акционим планом, а финансиран је из средстава EBRD.

Пројекат је почео у октобру 2021.године.

Учесници у пројекту су представници:

- EBRD;
- Министарства рударства и енергетике;
- Акционарско друштво Електропривреда Србије;
- АД Електромрежа Србије;
- ЈП ПЕУ Ресавица;
- Министарства заштите животне средине;
- Министарства привреде;
- Општине у подручјима у којима се налазе термоелектране, површински копови и рудници (Пожаревац, Лајковац, Обреновац, Уб, Свилајнац)
- Привредна комора Србије;
- Синдикати;
- Невладине организације које су изабране на основу расписаног Јавног позива и које ће бити укључене у израду Студије;
- Министарство просвете, науке и технолошког развоја;
- Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања;
- Национална служба за запошљавање.

У току реализације пројекта одржани су у априлу, јуну и августу 2022.године састанци са ЕПСом, ЕМСом, ЈП ПЕУ Ресавицом, Министарством рада, Министарством просвете, Министарством заштите животне средине, Привредном комором Србије, Развојном агенцијом Србије, Националном службом за запошљавање, општином Обреновац, општином Лајковац, општином Свилајнац, општином Пожаревац, Регионалном развојном агенцијом Браничево- Подунавље, Регионална агенција за развој и европске интеграције Београд, Регионална привредна комора Ваљево, Рударско геолошким факултетом, УНДП, организацијама цивилног друштва.

Ажурирани су подаци Републичког завода за статистику у јулу 2023.године и фебруару 2024.године.

У току пројекта одржан је у јуну 2022 састанак са Радном групом којој је достављено Решење и пројектни задатак на увид. Нацрт Студије Дијагностика праведне транзиције: Србија достављен је на мишљење Радној групи у октобру 2022.године.

На основу овог нацрта достављени су коментари чланова Радне групе. На основу прикупљених коментара консултант ЕБРД је ревидирао Студију Дијагностика праведне транзиције: Србија. Међутим како пројекат односно Студија Дијагностика праведне транзиције: Србија треба да буду усаглашени са Интегрисаним националним енергетским и климатским планом РС до 2030.године са пројекцијама до 2050. године, и како је ИНЕКП усвојен у јулу 2024.године, није било могуће завршити пројекат. Након усвајања ИНЕКП, интензивирањем је рад на завршетку Студије са Акционим планом.

Припремљене су ревидиране верзије Студије и Акционог плана и представљене на састанку Радне групе одржаном 29.11.2024.године. На основу коментара чланова Радне групе ревидиран је предлог Акционог плана праведне транзиције и припремљен за процес јавне расправе.

Јавна расправа о Предлогу Акционог плана праведне транзиције спроводи се на следећи начин:

- Предлог Акционог плана праведне транзиције биће објављен на интернет страници Министарства рударства и енергетике www.mre.gov.rs и на Порталу „еКонсултације” у периоду од 21.05. – 10.06.2025.године. Предлози и сугестије на Предлог Акционог плана праведне транзиције достављају се Министарству рударства и енергетике, Београд, Немањина број 22-26 на електронску адресу: biljana.ramic@mre.gov.rs у табели за достављање коментара која се налази на наведеним сајтовима.
- Јавна расправа о Предлогу Акционог плана праведне транзиције биће спроведена у виду презентације и консултација на округлом столу који ће се одржати у Привредној комори Србије у Београду, Ресавска број 13-15, сала 2А,Б,Ц (у приземљу) дана 09.06.2025.године, у периоду од 13.00 – 16.00 часова.

По окончању јавне расправе, Министарство рударства и енергетике ће анализирати све сугестије, предлоге и примедбе и сачиниће и објавиће извештај о спроведеној јавној расправи на интернет страници Министарства рударства и енергетике и на Порталу „еКонсултације”.